

11 2 JULI 1967

Behoort bij de beschikking

van de Ministers van Cultuur, Recreatie en
Maatschappelijk Werk en van Volkshuisvesting
en Ruimtelijke Ordening.

Afdeling : O.K.N.

Nr. :

132398

TOELICHTING bij het besluit tot vaststelling van een beschermd dorpsgezicht te ECHTEN, gemeente Ruinen.

Het beschermde dorpsgezicht omvat het op de bijgevoegde kaart (Rijksdienst voor de Monumentenzorg tek. nr. 048) met een stip-pellijn omgrensde gebied.

De buurschap Echten is gelegen aan het beekdal van de Echte-nerstroom op de rand van het Drentse zandplateau in de zuid-westhoek van de provincie.

Het is een oude Drentse nederzetting met aan de oostzijde de havezathe Echten, een belangrijk monument waarvan de bijbeho-rende omliggende terreinen zich uitstrekken tot de thans genor-maliseerde stroom. De vrijwel ongeschonden ruimtelijke struc-tuur zowel als de fraaie combinatie van een havezathe met een boerderijengroepering maken dat deze nederzetting van beschei-den omvang zich onderscheidt van andere in het gewest voorko-mende buurschappen.

De havezathe heeft in de ontwikkeling van de streek vooral ten aanzien van de oostelijker gelegen veengronden een belangrijke rol gespeeld. Onder meer is in 1625 het nabij gelegen Hooge-veen door een van de heren Van Echten gesticht. Het door grach-ten omgeven huis heeft thans een 18e eeuwse karakter, maar is van oudere oorsprong. Vóór het huis, dat gericht is op de Zuid-wolderweg, bevindt zich de oprijlaan met daaraan een tweetal eenvoudige 19e eeuwse bouwhuizen.

Tegenover de ingang tot het huis, aan de westzijde van genoem-de weg, ligt de eigenlijke buurschap, bestaande uit een zeven-tal boerderijen. Op het erf van de hoeve Zuidwolderweg 2 (an-kerdatering 1745) bevindt zich nog een oude schaapskooi, even-als bij de hoeve Koekangerweg 2. Het pand Koekangerweg 1 heeft een datering in ankers 1730. De eigenaardige groepering van de opstallen, zomede de erfbeplanting daarbij, zijn kenmerkend voor het oude Drentse zanddorp. Het geheel is daarom van een niet te miskennen historische waarde. De es, die in verreweg de meeste esdorpen niet meer in gave staat wordt aangetroffen, is hier nog in oorspronkelijke aanleg aanwezig. De relatie er-van met het oude buurschap is ongerept bewaard gebleven.

Ofschoon de uit landschappelijk oogpunt zeer belangrijke es niet in het dorpsgezicht is opgenomen, verdient het toch stel-lig aanbeveling maatregelen te nemen opdat het karakter van het landschap aan de westzijde van de buurschap zoveel mogelijk onaangetast blijft.